

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Helyben kassza árba, előfizető postán küldve:

Egyes évre . . . 6 frt - kr.
Fél évre . . . 3 " "
Negyed évre . . . 1 " 50 -

Egyes árnál 4 fr.

s kapható a kiadói hivatalban és Gross G. Lottógyűjtőjeiben.

Bármentetlen levelek nem fogadtatnak el.

BRASSÓ

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI LAP.

Megjelenik hetenkint háromszor: Kedden, csütörtökön és szombaton.

HIRDETÉSEK Feltétel: Brassóban a kiadói hivatalban Kolozsváron 26. sz. a., — Budapest: Ezerhárom utca, Goldfinger A. V. Mezői A. Schwarz Gy. — Bessen: Damsberg J. Haasenstein és Vogler, Schack Henrik. — Berlinben: Mosse Rudolf, Frankfurtban: Deane G. L. és Társa. — Hamburgban: Károly és Liebsmann nagy hirdetői irodájában.

Szerkesztői Iroda.

Főfőszerkesztő

Rozsondi János

Főszerkesztő

Dr. Letmázy Nándor

havár a lap szellemi részét illető közlemények indokolták:
Brassó, Kolozsvár-utca 26. sz. a.

Kiadói hivatal.

havár az előfizetési pénzek és hirdetői ártól küldendő:
Brassó, Kolozsvár-utca 26. sz. a.

Nemzeti nőnevelés.

Brassó, okt. 22.

Köztudomásu, hogy a magyar nemzet mind a mellet, hogy pár év múlva a hazában való uralkodni ezer éves ünnepeket készülnek megülni, valójában csak a legutóbbi évezred alatt kezdett konszolidálódni s a következők alatt fog egységesé válni. — Mint más európai nemzetről, úgy magunkról is el lehet mondani, hogy a honfoglaló ősök tiszta magyar vére nincs többé, vagy legalább is már ki nem mutatható. Nagyobb részét kiontotta a török, tatár, a német és sok más egyéb ellenség a'z szászok harczokban. A mi megmaradt volt, az őssz-szegyült, keresztelkedett a szomszédok és a bentlakó nemzetiségek vérvél.

It sulyos veszteségek mellett is megmaradt a szent korona országainak területi egysége, megmaradt a nemzet nyelve, a magyar szellem ősi magva, megmaradtak a magyar karakternek alapvonásai, becses és biztos zálogai a magyar kultúra egysége. Mert az új ezedvében nem a magyar faj uralmáról van szó, hanem a fejlődésre és hódításra képes magyar kultúráról, melyre az emberiség közérdekeinek szolgálatában a legnemesebb feladatok várnak.

Az alapvetés szerencsés volt. Az ősi magyar szellem fenntartó ereje működött bennünk, mielőtt a szabadságot nemcsak a magunk részére megvettük és megtartottuk, hanem azt másokkal is, a kik e hazában élnek, szívesen, testvérösen megosztottuk; a

régi magyar szellem szerencsés sугallata volt az, hogy a köztűnt megthonosultnak velünk való egybeforradásában ne legyen elválasztó korlát — a hittalás. A nemzeti önfentartás ösztönének kifolyása volt az önkényes nagy áldozat, mely a felszabadított föld népét a nemzet fenntartó elemévé, a nemzeti vagyon jogos részévé tette, így készülték a magyar kultúra alapjai.

Am a természetes belső fejlődésnek kedvező éveit az önfeloldtság mámorába ringatózó egy időre a nemzetet. Sokáig nem vette észre, hogy földje, országa, gazdag kincsei prédaul vannak kiszemelve s hogy belsejében is veszélyes fekélyek vannak feltekezőben. Csak nem rég ideje még, hogy feltűnt a kultúrharcz kitörése és ime, már egész veszedelmében áll előtűnik a más nemzetiségek gyalázatos alnunkájára. Szóval, a komoly veszedelmek napjait és éveit éljük. Hol keresztek és honnan várhatjuk ilyen viszonyok közt a segítséget?

A visszahátszárak, a regenerációs áramlatoknak hogy kell megkezdődnie? Melyik ponton várható ez a legbiztosabban?

A nőnevelés terén. Régi kipróbált igazság, hogy a társadalmi reformok legbiztosabb útja a nők iskoláján vezet keresztül. A milyen a nő, olyan a család; a milyenek a családok, olyan a társadalom.

Ezért nem tudjuk elegendő melegen ajánlani leányiskoláink tanítóinak, hogy legyenek mindenkor fölöttük lelkes hazafiak, apostolai a magyar nyelvnek. Magyar nyelv és

irodalom, magyar költészet és történelem legyen tanításuknak sulypontja. Ez legyen a gerincz, a csontváz, a mely a többi ismeretet hordja. Tanítóinknak legyenek első sorban lelkes honleányok, nevelői az új magyar társadalom leendő anyáinak. Vegyük emlékeztetőnkbe, hogy a kultúra harczában is nagy fordulatot idézhetnek elő — a Rozgonyi Cizciellék!

A czár haladlik.

A halál, az a régi, gyakoriul kezű politikus, nagy akezióra készűl. Czéfűl tüzte ki magának, hogy a világ legnagyobb birodalmában trónváltozást fog előidézni. II. Sándor czár testének legkényesebb szerveiben támadta meg, s most az erős test virradik az hatalmas rémél, hogy megmaradjon az életnek és a trónnak.

Gyászosan kongnak a haragok a ropant birodalom minden zugában. Sok, sok millió ember imadkozik érte; vajjon az élet és halál ura meghallgatja-e könyörgéseket? Az a kór, a melyről ma sem tudjuk, hogy micsoda, elerőltette már a testet. Mint egy diadalmas hadsereg, mely előtt gyáván fut az ellenség, gyors menetekben halad a főváros felé, úgy halad az a kór is: gyorsan, diadalmasan az élet főössze, a szív felé.

A czár nagyon rosszul van. Az orvosok néhány nap előtt még azt tanácsolták, hogy menjen le Korfuba, hol a derűtelék éghajlat, a tisztább levegő enyhülést hoz neki

TÁRCA.

Szerelmes hercegek.

Az orosz trónörökös szerelmis egy szép longyel-zsidó lányba. — ha igaz az, a mit a lapok rólaik írnak. Rómaiak, nem fog olyan tragikus sorsra vészni, mint Vazecsa kisasszony pudentia; mindméllet megérdemeli egy k közönséges polgári érdeklődést, részvétet, a milyben olyan ritkán van részek a trónok urainak, kik megszokták már magokat mindig az állami akciók mag s kórtársainak mutatni.

Nem volt oly rider, mint Károly román király, annak idején Viktor Emanuel oszák király saját fia, Emanuel iránt, a kinek számára nagy sértés meg Lardere grófnő szűz leánya, Blanka kezű. Utolsó betegségeben aztán meg a polgári hajtama király is testőrsége dobosának leányát, a hies „Rozinát”, később Mirafiori grófnőt, kivel már azelőtt hosszú években át élt együtt — tette feleségévé. A pápa ugyanis ezt kötötte ki felédelt arra, hogy a Re szantumon nem esély számmal levő apró bűnei alól feljossa. A csak önmaga iránt tükörök, másokkal szemben azonban fedelmű bűnözéséről uralkodó cseppet sem halozott fia számára, ann-k rangon aldi házassága alkalmából egy milliónyi hitbizonyít

alakítani, felével többet, mint a mekkora Klotid hercegnő és a többi hercegnők hozományával.

A román politikusoknak igazuk volt annyiban, hogy az alig megszületett román királyság tiszta tradíciót és tekintélyt nem igen hajlandó felidézni egy affront esélyének, mely komolyan kockáztatja a dynastia jövőbeli esély-kötését. Egy politikai szervezésre hivatott nádor által nem követik a mindnapi az apró dokkém német udvarosoké, felvilágosult uralkodót, a kik unalmukban érzélgés német regények színelnyelvé teszik a trónt s visszatérők maguknak azt az ovidiusi kór, a mikor királyfiai szegény pásztorleánykák homloka köré fonták a rét fűzetét, mint azt nem oly rég egy hesszeni herceg tette, a ki a nagyhercegi főasszonyok leányát, Appel kisasszonyt boldogította kezével. Egyébírnt a tükörösságról hies Hosszenháznak a szakács kisasszony nem is oly rossz akvizitör. E tekintetben a család tagjai a legérdekesebb típusok egész sorát mutatják. Lajos herceg például ugyan az s a kezével, melyről a legfontosabb állampolitikai hányatya, vezet egy hajlamot is, melyben ki van tüntetve, hogy a család minden tagjának — servitör-el van joga napouként használni. Egy más rekona exekróldt abban az ügyességben, melyben az affendör vadászaton el nem fogyasztott butellás borokat tudja elintétni. Maga a ropant gazdag választó

fejedelmek harcovitai birokán saját magas szemlédőben szokott alkudni a zöldeges és csirkés kofákkal. És pedig hogyan alkudni! . . .

Regényes hajlamok különben mágusok sem hiányoznak a Hohenzollern családban. Az 1873-ban általott Adalbert porosz herceg herceg is nagy díszozott hozott szövetek, midőn 1850-ben a hies tanácsost, Elster trónt, később Barmín herőnt műlt tette. Póldáját csakhamar követte a hódító öreg Vilmos császár legifjabb desce, Albert herceg is, midőn egyszeri Rauch Johannát tett elezt társává. Volt egy idő, midőn a házasság nagyon érzékeny örintette a család ez ágának vagyonai viszonyait. A hercegek idősebb fiának összes ingóságai, lovai, hintói dóba kerültek s ő maga hosszabb időre Amerikába vitorlázott.

Lehet e csodálni, ha a politikai és dynasztikai érdekves vagyfelelem ellen fellázadó emberi természetnek nagy tragikus meghasonlás robbanó anyagát dobja az élt lejárásánakúlszakra búszke családokba? Egy uralkodó esküdé ifjabb ági lejárásánakúlszakra lenni még sokkal kesőbb soros, mint egyes trónutódlásra lenni hivatta. Itt legalább az dílszot bírva s a lennállás herőizmatát megmozdítani az uralkodó köztársaságjelölés meggyőztető tudata. De az ifjabb ágak csak egy gyátrónok, csak egy muszáj kérés lehetősége hozták áldozatul szívök szabad dobbanását — annak az exagvizinának, mely megkorveteli öltök

